

[Formanden.]

7) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

8) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.).

9) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.).

10) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Barseldagpenge).

11) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).

12) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om invalidepension. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).

13) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).

14) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1969-70.

15) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et udvalg vedrørende visse naturforekomster [af K. J. Mortensen m. fl.].

Mødet hævet kl. 18.18.

109. møde.

Fredag den 2. juni kl. 11.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 185) findes i tidenden sp. 6310).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 156 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 235) findes i tidenden sp. 6559).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 160 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. (Ændring af beskatningsprocenter m. v.).

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 175) findes i tidenden sp. 6560, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 2785).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Grimbaum): Ved det samråd med udvalget, der har fundet sted mellem anden og tredje behandling, viste det sig, at der var nogen usikkerhed om, hvad der tilsigtedes med den særlig lempe- lige henstandsordning, som ved andenbe- handlingen blev vedtaget for brand og ska- destilfælde. Ordningen går jo ud på, at det konstaterede beløb for skatten af særlig indkomst ikke skal indbetales, men kan henstå, til den pågældende virksomhed en- gang bliver solgt. Jeg gav i samrådet udtryk for, at det med ordningen skulle tilsigtes, at der herved ikke fremkom nogen forringelse i den pågældende virksomheds stilling i for- hold til før branden eller skaden, men på den anden side heller ikke skulle være nogen ekstra gevinst for virksomheden som følge af det nye og højere afskrivningsgrundlag. Jeg synes, det er rimeligt, da det ikke står i betænkningen, at dette bliver gentaget her ved tredje behandling, så der ikke skal være nogen som helst tvivl om den retningslinje, der tilsigtes. Det er således ikke hensigten — i modstrid med, hvad adskillige blade har meddelt — at der skal pålægges den brand- lidte nogen ekstra byrde.

Når vi har valgt henstandsordningen og ikke er gået tilbage til den tidligere an- vendte genanbringelsesregel, er årsagen simpelt hen den, at vi har villet undgå den meget indviklede og administrativt også meget besværlige genanbringelsesregel, og jeg tror, jeg kan sige, at næppe noget af fol- ketingets partier ønsker, at denne indvik- lede og besværlige genanbringelsesregel skulle indføres på ny.

I øvrigt giver den nye henstandsordning som helhed en meget væsentlig forbedring for erhvervslivet. Det er en nydannelse, der vil betyde, at f. eks. en industrivirksomhed ved flytning eller en landmand, der køber en ny og større gård, ikke længere skal belastes med at skulle af med skatten af særlig ind- komst, således som det hidtil har været til- fældet under denne lov. Pengene kan nu i disse flyttetilfælde blive stående i industri- virksomheden og i gården.

Juul-Madsen: Det er alene ministerens bemærkninger, der får mig til at bede om ordet. Efter min opfattelse vil det blive vanskeligt for ministeren at administrere den lovgivning, han nu søger gennemført med et spinkelt flertal, ud fra den hensigt, han her har oplyst. Jeg tror, det bliver van- skeligt for ministeren at administrere en lovgivning, der betyder i tilfælde af brand, at en stor prioritet indskydes — en priori- tet, som ifølge lovforslaget skal forrentes med 8 pct. p. a. — uden at det betyder en byrde for den skaderamte. Dette uanset ministerens gode hensigter.

Et punkt er ganske uafklaret, også efter udvalgsrådet mellem anden og tredje be- handling, nemlig hvad det betyder for en virksomhedsejer, at han i tilfælde af brand får indskudt en prioritet på f. eks. 1/4 mill. kr. i sin ejendom, placeret i den sidste ende af prioritetsrækken eller placeret på et an- det sted, hvad det betyder for denne virk- somhedsejer i relation til den bankforbindel- se, han har, eller den løse gæld, han har i sin virksomhed, hvad det betyder for hans kre- ditværdighed.

Det er efter min opfattelse en uanstæn- dighed over for dansk erhvervsliv, at man gennemfører en lovgivning, der medfører indskydelse af en prioritet, uden at der har været forhandlet med dette erhvervsliv, uden at der har været forhandlet med pen- geinstitutionerne, uden at der har været for- handlet med andre, som har interesse i, hvorledes de kreditmæssige forhold er i en virksomhed, når de skal yde lån eller kredit.

Derfor burde ministeren have taget be- stemmelsen om brand ud af sit lovforslag og foretaget disse undersøgelser og så være kommet tilbage til folketinget på basis her- af. Men all right, der kommer jo en dag ef- ter denne, og der kommer vel også en anden regering efter denne, og så må denne lovgiv- ning tages op til revision.

Jens Foged: Jeg takker finansministeren for tilsagnet om, at en skatteyder i tilfælde af brand ikke vil blive ringere stillet, men jeg kunne godt have ønsket, at finansmini- sterens i udvalget eller endnu hellere her ville give udtryk for, hvordan det skal klares med den rentebyrde, som bliver pålagt ved- kommende. Det må da være en byrde, som

[Jens Foged.]

vedkommende skal udrede hvert år til statskassen. I det eksempel, vi har drøftet, har der været tale om en gældsbyrde på 260.000 kr. med deraf følgende forrentning, og selv om gælden ikke skal afdrages i måske 15 år, så skal den til sin tid betales. Sådan har jeg da forstået finansministeren. Hvordan vil finansministeren så forklare os, at der ikke bliver tale om en forringet stilling? Det ville have været rigtigt, om finansministeren havde givet sig tid til under hensyn til eventuelle afskrivningslove, eller hvad ved jeg, nøje at stille regnestykket op for os, så det var åbenbart, at der ikke er sket nogen forringelse. Efter det, der nu foreligger, vil der ske en forringelse. Der vil blive pålagt en byrde til forrentning, som vedkommende ellers ville være fri for.

Endelig vil jeg gerne spørge om denne prioritets placering i relation til tinglysnin-gen. Her har vi heller ikke fået tilstrækkelige oplysninger. Det er næsten umuligt at administrere låneforholdene på disse ejendomme, hvis ikke den sikkerhed, som staten her vil have skudt ind i ejendommen, får en placering alleryderst. I modsat fald har man forhindret den pågældende skatteyder i at få indskudt rimelige prioriteter, altså en indirekte byrde, men dog en byrde.

Bernhard Baunsgaard: På det radikale venstres vegne skal jeg kun gentage: der har ikke været tid nok i udvalget til at gennemgå dette lovforslag, og da der er tvivl om, hvorvidt hensigter og muligheder dækker hinanden, vil det radikale venstre ikke tage noget medansvar. Vi stemmer imod lovforslaget.

Finansministeren (Grünbaum): Nu står det i hvert fald fast, også for folketinget, hvad jeg har sagt til udvalget, og det har jeg i øvrigt sagt til udvalget, også inden vi havde anden behandling af dette lovforslag.

Jeg er enig i, at vi til efteråret, når vi skal se på afskrivningsreglerne, som jo ikke er indeholdt i denne lov, må se på, om der skulle være nogen problemer. Efter min opfattelse har jeg gennemgået ganske klart det eksempel, som er blevet forelagt folketingsudvalget. Jeg har gennemgået det her i folketingssalen, og der er ikke rejst indvendinger imod selve de tal, jeg har nævnt i den

forbindelse. Det viste sig, at der ud over den gevinst, der kunne opnås ved videresalg, var en årlig mergevinst, en årlig merindtægt på 10.000 kr., så man kan vel ikke sige, at man her har ramt særlig hårdt.

Det, jeg har ønsket her ved tredjebehandlingen, er altså kun at få fastslået over for folketinget og over for offentligheden, at der er ingen reel baggrund for at sige, at nu vil denne lovgivning medføre en såkaldt brandskatning af vores dygtige unge eller ældre erhvervsdrivende. Det er jo det, man har prøvet på f. eks. i Berlingske Tidende i går, hvor man siger — jeg går ud fra, at det er efter orientering herindefra — at det forslag, som nu vil blive trumfet igennem i folketinget, vil betyde, at en ung landmand, der har en gård med en værdi på 850.000 kr., som er belånt op til skorstenen eller omtrent deroptil, nemlig belånt for 800.000 kr., og en nyforsikringsværdi på 900.000 kr., vil blive brandskattet med 300.000 kr. Jeg har tilladt mig at regne eksemplet efter. Det er fuldstændig uden bund i virkeligheden. Dette være sagt til hr. Juul-Madsen. Tværtimod vil den regulerede anskaffelsessum, hvis vi går ud fra 13. almindelige vurdering, blive 1,4 mill. kr. for den pågældende gård. Der bliver overhovedet ikke tale om nogen særskilt beskatning i disse tilfælde. Går vi ud fra 14. almindelige vurdering, så bliver der tale om en reguleret anskaffelsessum på 1 mill. kr., altså et godt stykke over det, der her er tale om. Og selv om jeg tager det for artiklen mest rigtige eksempel, mest rimelige eksempel og siger, at det er en ung landmand, der er startet i 1969, så bliver der heller ikke overhovedet tale om nogen som helst beskatning efter loven om særlig indkomst i dette tilfælde. Så har jeg endda ikke engang regnet det særlige 20.000 kr.s fradrag og 6000 kr.s fradraget med.

Jens Foged: De eksempler, den højtærede finansminister tillader sig at bruge, er kun rigtige under forudsætning af, at den enkelte skatteyder, der er involveret i dette, har en høj indkomst. Jeg tillader mig derfor at spørge den højtærede finansminister: hvis skatteyderen ingen indkomst har på grund af tidernes ugunst — der kan være mange ting, der er skyld i det — vil en rentebyrde som i eksemplet her med de 20.000 kr. så ikke skulle indfries alligevel? Han har ingen

[Jens Foged.]

indkomst, virksomheden gav det ikke, der er en byrde i anledning af brand på 20.000 kr.; er han fritaget for den? Hvordan bliver han, der ikke har tjent pengene, stillet?

Finansministeren (Grünbaum): I de eksempler, jeg lige nu har givet, ud fra den artikel, som Berlingereren havde i går, formentlig inspireret af hr. Juul-Madsen, har jeg slet ikke taget hensyn til afskrivningsmuligheder. Hvis jeg også tager dem med ind i billedet, så er vi endnu mere på den sikre side. Afskrivningsmulighederne har jeg overhovedet ikke taget hensyn til, så den pågældende landmand kan godt have en indkomst på nul, han har overhovedet ikke nogen særlig indkomst at betale skat af i disse tilfælde.

Nu er det lidt vanskeligt, synes jeg nok, at diskutere et sådant tilfælde som det, hr. Jens Foged kom med, altså en erhvervsdrivende, der slet ingen indtægt har; det er jo ikke noget normalt tilfælde. Så kan han jo ikke få gavn af en afskrivning, det skal jeg da indrømme. Det er jeg villig til at se på. Det er kapitalforholdene, det står også i bestemmelsen, i den pågældende virksomheds henstandsordning. Det er jeg villig til at se på. Der er ikke fra min side overhovedet noget som helst ønske om — og det har jeg sagt tydeligt i udvalget — at den, der kommer ud for disse tilfælde, skal blive ringere stillet.

Juul-Madsen: Finansministeren fortsætter jo med sine regneeksempler her fra folketingets talerstol; det må vi jo også gøre, når vi ikke har tid til at komme tilstrækkeligt ind på problemerne i udvalget. Må jeg have lov til at sige til finansministeren, at han har ikke forstået den artikel, der stod i Berlingske Tidende i går, for det, der var beskrevet i går, var den situation, at en gård brænder, og at den sidste samlede vurdering for gården var 850.000 kr. Udgangspunktet for artiklen var en forskelsværdi ved 13. almindelige vurdering, som ikke var nævnt, men som var forudsat lå nogenlunde på linje med den forskelsværdi, som vi har drøftet tidligere; og det, artiklen skulle belyse, var, at hvis en yngre landmand med en stærkt belånt gård får indskudt en prioritet af den

størrelsesorden, vi her taler om — om det så er 250.000 kr. eller 300.000 kr. er i den forbindelse ikke så væsentligt — og den skal lægges oven på den gæld, han har i forvejen, så kommer han meget let op gennem det vurderingsloft, der angives af den sidste almindelige vurdering, f. eks. på 850.000 kr. eller 900.000 kr., og så er han ikke længere kreditværdig. Det var det, artiklen skulle belyse, og jeg må understrege, finansministeren har misforstået denne artikel.

(Kort bemærkning).

Jens Foged: Det lyder jo meget godt, at finansministeren siger, at vi vil se på de vanskelige tilfælde, men hvad kan finansministeren helt direkte sige om et tilfælde, hvor en skatteyder enten ingen indkomst har eller har en så lille indkomst, at han lige sammen med sin familie kan leve af det, men der er pålagt ham en rentebyrde i anledning af en brand, f. eks. på 20.000 kr.? Vil denne rentebyrde blive ham eftergivet, eller vil den blive lagt til den øvrige gæld, så han år efter år, hvis han er i samme dårlige situation, får større og større gæld i anledning af denne brand, fordi en renteindtægt ikke kan betales?

Hvordan skal sådan gæld tinglyses på ejendommene? Den pågældende vil alligevel efter en brand blive ulykkeligt stillet efter det her foreliggende lovforslag.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg må afvise hr. Juul-Madsens sidste indlæg her. Så havde det været rimeligt, at hr. Juul-Madsen, da jeg var til samråd mellem anden og tredje behandling, havde præsenteret mig for det, som han nu vil indfortolke i de tal, der står i Berlingske Tidende. Selv med den ændring, som hr. Juul-Madsen her fremkom med, vil der praktisk taget ikke i noget tilfælde for disse unge landmænd blive tale om de problemer, der her rulles op. Vi må jo ikke glemme, at hvor det drejer sig om unge landmænd, er der et skattefrit tillæg til anskaffelsessummen på 30 pct. plus 6 pct. om året, og der er efter min overbevisning praktisk taget ingen, hvad vi jo også har set eksempler på i udvalget, som vil komme til at betale skat af særlig indkomst. Derfor vil det ikke komme til at virke i disse tilfælde. Skulle der være tilfælde, vil jeg være villig

[Finansministeren.]

til at tage dem op. Der er nemlig ikke i den ordning, der er lavet, sagt noget om, på hvilke betingelser henstanden ydes, der er heller ikke udtalt noget om rentefod. Man vil være i stand til for den enkelte at indrette ordningen sådan, at det tilsagn, jeg her har givet, bliver opfyldt.

Hr. Jens Fogeds spørgsmål om placeringen har jeg svaret på tidligere; det vil der blive taget hensyn til. Hr. Jens Fogeds gentagne spørgsmål vedrørende den virksomhedsindehaver, der ingen indtægt her, har jeg jo også svaret på. Nu er det meget urealistisk at komme med et sådant eksempel, men man kan jo godt forestille sig, at der er landmænd, der f. eks. ikke har mere end 20.000 kr. i indtægt, men jeg kan uden videre sige, at også denne indtægt er dog så stor, at den vil kunne drage fuld nytte i de allerfleste tilfælde af afskrivningsmulighederne.

(Kort bemærkning).

Juul-Madsen: Ministeren må undskylde, at jeg siger det, men ministeren prøver jo på at snakke sig udenom ved en række eksempler. Sandheden er, at den lovbestemmelse, vi her diskuterer, er uoverskuelig, også for ministeren, og det vil vise sig i løbet af den kommende tid. Må jeg sige med hensyn til det sidste udvalgs møde — det var ministeren, der kom ind på det — at jeg forsøgte at forklare ministeren det problem, som derefter blev skildret i Berlingske Tidende. Men enten forstod ministeren det ikke, eller også ville han ikke forstå det.

(Kort bemærkning).

Jens Foged: Finansministeren påstår, at det er usædvanligt med så lave indkomster, som jeg her opererer med. Det er ikke rigtigt, det er desværre alt for sædvanligt. Jeg fik ikke svar på mit spørgsmål. Hvis landmanden har så ringe en indkomst, at familien kun har til at opretholde livet, skal der da ske rentetilskrivning? Det var vist den højtærede minister, der engang brugte eksemplet med tørvenerne: kan han bære den tørv, kan han også bære den tørv. Kan vi tilskrive 10.000 kr. eller 20.000 kr. i år og 20.000 til næste år og blive ved med det i

nogle år, ja, så går det jo sådan, at hvis vedkommende borger sidder i 15 år med dårlige indtægtsmuligheder, så kan det blive en statsejendom ganske af sig selv. Altså spørger jeg med hensyn til rentetilskrivning: skal han betale, eller skal han ikke betale? Hvis han ikke kan betale, skal han så låne pengene ude i pengeinstitutterne, eller sker der rentetilskrivning på gælden til staten?

Endelig: spørgsmålet om afskrivning drejer sig jo også om de ejendomme, hvor der vitterlig er nogen indkomst; i modsat fald kan der jo ikke bruges afskrivningsregler. Afskrivningsregler har haft en god virkning inden for erhvervslivet. Det er vel ikke sådan, at finansministeren nu står i færd med at ville ændre, eventuelt forringe afskrivningsreglerne?

Bernhard Baunsgaard: Må jeg takke for den anskuelsesundervisning, som de herrer ordførere Juul-Madsen og Jens Foged og den højtærede finansminister har givet det høje ting i, at der har ikke været tid til i udvalget i tilstrækkelig grad at gennemgå dette lovforslag. Tak.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg vil gerne oplyse, at udvalget selv har været indstillet på, at disse problemer skulle tages op i næste samling, fordi de bl. a. vedrører afskrivningsloven, som ikke er til behandling her, og det står også i betænkningen.

Lad mig til sidst understrege, at det tilsagn, jeg har givet her, det står naturligvis fast, og så må man se på de indtægtsforhold, der er i det pågældende tilfælde.

Endelig til allersidst: netop for de unge landmænd er den henstandsordning; vi har lavet her — nu har man snakket så meget om brand, men det er da heldigvis ikke alle gårde, der brænder; jeg ved ikke, hvor stor procenten er — jo et kæmpefremskridt i forhold til den hidtidige lovgivning om særlig indkomstskat. Nu kan en landmand, hvad han ikke har kunnet tidligere, sælge sin gård og flytte til en større uden at betale særlig indkomstskat; det har han ikke kunnet tidligere, og det er så stort et fremskridt, at jeg havde ventet, man alene på basis af dette store fremskridt fra de borgerlige partier ville være gået ind for dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Juul-Madsen: Jeg forstår, at finansministeren betragter det som et kæmpe frem-skriddt, at man nu indfører skat på særlig indkomst på en række felter, hvor man har afskaffet den i henhold til den gældende lov.

Jeg skal slutte med at sige, at ikke mindst diskussionen her i dag med alle de hvis'er, som ministeren selv er kommet med, med alt det, han vil undersøge til efteråret etc., jo understreger, at dette lovforslag ikke er forsvarligt behandlet. Jeg skal derfor på det konservative folkepartis vegne henstille til statsministeren, at han her under tredje behandling trækker dette lovforslag tilbage og udskyder forslaget til en senere behandling til efteråret.

(Kort bemærkning).

Jens Foged: Vi fik stadig væk ikke svar fra den højtærede finansminister om, hvordan han ville behandle de ejendomme, hvor der var opstået en rentegæld. Der kommer løs snak om, at man skal ikke være ringere stillet. Er det ikke at være ringere stillet at få tinglyst en øget gæld år efter år på ejendommen, når pengene vitterlig ikke er til stede? Det er jo rigtigt, som hr. Juul-Madsen sagde, at på dette område med de brændte ejendomme er der ingen skat efter den gældende lovgivning. De er fritaget for skat, derfor opstod problemerne ikke. Det er en væsentlig stramning, finansministeren her gennemfører.

Finansministeren (Grünbaum): Efter min opfattelse er det meste af det, der har været sagt her fra borgerlig side, løs snak — også det, der har været meddelt til pressen. Hvis jeg var hr. Juul-Madsen, så ville jeg bruge sommerferien til rigtig at skamme mig . . . (*Munterhed*) . . . over det, han har meddelt i pressen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslaget

vedtoges med 83 stemmer mod 80.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om afgift af arv og gave.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 177) findes i tidenden sp. 6610, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 2787).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges med 104 stemmer mod 58; 1 medlem tilkendegav, at han hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af ligningsloven [af Lembourn m. fl.].

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 236) findes i tidenden sp. 6354, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2739).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Det er måske lidt usædvanligt, at regeringspartiet ikke kan medvirke til et lovforslag her ved tredje behandling, men jeg synes også, lovforslaget er lidt usædvanligt. Det er fremsat af det konservative folkeparti, og det tilsigter, at der skal være en appelinstans ved forskudsregistreringer. Vi er enige om, at man bør have en sådan,